GAZETA KRAKOWSKA

Nro 99.

Z KRKOWA DNIA 10 GRUDNIA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

Seym Rzeczypospolitey Krakowskiey z Artykułu X Konstytucyi przez Trzech Nayiaśnieyszych Kray ten Protegu ących Monarchów nadaney, Uniwersałem Senatu Rządzącego z dnia 7 Listopada r. b. 1820 zwołany, odbył w dniu 4 Grudnia r. b. pierwsze Posiedzenie.

Członki składaiące Seym Rzeczypospolitey Krakowskiey są następuiące:

REPREZENTANCI
z Gmin Mieyskich i Wieyskich.

JWW. Badeni Michał z Gminy Okręgowey Kościelniki.
— Chwalbogowski Leon z Gminy Okręgowey Jaworzno.
— X. Dubiecki Mateusz z Gminy 6 M. K.
— X. Dzianott Jan z Gminy Okręgowey Czernichów.
— Florkiewicz Kajetan z Gminy Okr. Mioszowa.
— Gawroński Franciszek, z Gminy Okr. Bobrek.
— Hadziewicz Józef z Gminy Okr. Kościelec.
— Jankowski Józef z Gminy Okręg. Chrzanów.

JWW. Radłubowski Jan z Gminy Okr. Rybna.
— Kozłowski Józef z Gminy 8 Miasta Krakowa.
— Krzyżanowski Adam z Gminy 9 M. Krakowa.
— Librowski Jan z Gminy Okręg. Zwierzyniec.
— Łącki Franciszek z Gminy Okręg. Lipowiec.
— Makolski Jakób z Gminy 2 Miasta Krakowa.
— Nowakowski Józef z Gminy Okr. Mogiła.
— Nowicki Jan z Gminy Okręg. Modlnica.
— Siemoński Adam z Gminy 5 M. Krakowa.
— Słotwiński Felix z Gminy Okręg. Pisary.
— Sobieniowski Józef z Gminy Okr. Krzeszowice.
— Sczyński Marcin z Gminy 1 M. Krakowa.
— Sołtykowicz Józef z Gminy 4 M Krakowa.

JWW. Szembek Józef Hrabia z Gminy Okr. Poręba.
— Stummer Maciey z Gminy 7 M. Krakowa.
— Wentzel Antoni z Gminy 3 M. Krakowa.
— Żeleński Kryspin Hrabia z Gminy Okręg. Liszki.
— Żeleński Wilhelm Hrabia z Gminy Ogręg. Balice.

Delegowani z Senatu.

JWW. Hoszowski Mikołay.
— Kucharski Woyciech.
— Sobolewski Ludwik.

Delegowani z Kapituły.

— X. Zarzecki Sebastyan.
— X. Starowieyski Hypolit.
— X. Paszkowicz Adam.

Delegowani z Akademii.

— Sapalski Franciszek.
— X. Kudrewicz Floryan.
— Hube Karol.

Sędziowie Pokoju.

— Mączeński Jakób.
— Białecki Szymon.
— Lipczeński Franciszek.
— X. Marczyk Józef.
— Rath Sylwester.
— X. Hudek Józef.

Rozpoczęcie Seymu poprzedziło Nabożeństwo w Kościele S. Anny, któremu obecne będąc wszystkie Członki Reprezentacyi Narodowey. — Po skończeniu udali się w zwyczayne mieysce Obrad Seymowych w Kollegium Nowodworskim, gdzie z pomiędzy Delegowanych Senatorów JW. Mikołay Hoszowski zagaił Posiedzenie stosowną przemową i odczytaniem Aktu zwołującego Seym przez Rządzący Senat wydanego.

Następnie z porządku Statutu Urządzającego Zgromadzenia Polityczne Izba Prawodawcza przystąpiła do wyboru Marszałka Seymu z pomiędzy Delegowanych Senatorów i przez skutek sekretnego kreskowania większością tychże wybrała Marszałkiem Seymu JW. Senatora Mikołaia Hoszowskiego, który wykonawszy przysięgę, przystąpił do pełnienia obowiązków powierzoney dostoyności.

Za dozwoleniem liczne Zgromadzonym Arbitrom wniyścia do sali Obrad Seymowych, JW. Marszałek zabrawszy głos złożył Izbie Prawodawczey podziękowania za udział zaufania wpowierzeniu dostoynego Urzędu przewodniczenia Obradom Wolnego Narodu, a następnie przedstawił cel Zgromadzenia, i ważność obowiązków Członkom Reprezentacyi przez Współ obywateli powierzonych; poczem wezwał na Assessorów Seymu z Gmin Mieyskich JW. JX. Mateusza Dubieckiego Reprezentanta z Gminy 6 Miasta Krakowa. — Z Gmin Wieyskich JW. Kajetana Florkiewicza Reprezentanta z Gminy Okręgowey Młoszowa. — Na Sekretarza Seymu JW. Leona Chwalibogowskiego Reprezentanta z Gminy Okręgowey Jaworzno. — Po wykonaniu przez mianowanych Assessorów i Sekretarza Seymu przysięgi, i zaięciu mieysc właściwych.

JW. Adam Siemoński Reprezentant z Gminy 5 Miasta Krakowa odpowiadając na mowę JW. Marszałka, wynurzył uczucia należne Rządowi od Reprezentacyi Narodu i czytał uwagi odnoszące się do Atrybucyi Reprezentacyi Narodowey Konstytucyą zaręczonych, a dowodząc, że

Naród i Rząd powinni bydź nierozdzielnemi, i maiąc w działaniu za zasadę Konstytucyią przez powagę, łagodność i otwartość znosić się nawzaiem w Interessach Wolnego i Niepodległego kraiu. Co do porządku stanowienia Budżetu i służącego w tem względzie wyłącznego prawa Reprezentacyi Narodowey, odwołał się do Reskryptu Trzech Nayiaśnieyszych Protektorów z dnia 21 Maia 1817 roku Dziennikiem Rządowym ogłoszonego, czyniąc wniosek aby ta stanowcza odpowiedź Reprezentacyi Narodowey za Prawo służąca, odczytywana była co rok przed wprowadzeniem Budżetu, i aby to odczytywanie w prawo zamienionem zostało na pamiątkę wdzięczności Narodu dla Nayiaśnieyszych Kray nasz Protegujących Monarchów.

JW. Marszałek z względu powyższego wniosku oświadczył, iż gdy z porządku Statutu organicznego Izba Prawodawcza w dniu iutrzeyszym zaymie się wyborem Kommissyy Seymowych. Kommissyia Skarbowa z Uwag JW. Reprezentanta Siemońskiego korzystać będzie.

JW. JX. Dubiecki Reprezentant z Gminy 6 Miasta Krakowa dla obiaśnienia iaki skutek wzięty Uchwały zeszłego Seymu, żądał odczytania tychże Uchwał.

JW. Librowski Reprezentant z Gminy Okręgowey Zwierzyniec przedstawił niepotrzebę Obioru Kommissyi Prawodawczey z powodu trwania teyże z wyboru na dawnieyszym Seymie, a następnie żądał obiaśnienia o postępie działań teyże Kommissyi ile Naród w oczekiwaniu zo taie redakcyi Kodexów z Zasad przez Nadzwyczayny Seym Prawodawczy uchwalonych.

JW. Marszałek odpowiadaiąc na powyższe wnioski, oświadczył możność zadosyć uczynienia żądaniu JW. JX. Dubieckiego, a co do JW. Reprezentanta Librowskiego oznaymił, iż wybór Kommissyi Prawodawczey na każdym Seymie z przepisu Statutu urządzaiącego Zgromadzenia polityczne iest koniecznym dla rozprząśnienia proiektów właściwych; trwaiący zas Komitet Prawodawczy ma wyłączne przeznaczenie Redakcyi Kodexów z Zasad uchwalonych, którego Komitetu Członek będący Reprezentantem tego Seymu w swym czasie zda Izbie Prawodawczey Rapport z czynności. Na teraz JW. Marszałek ograniczaiąc czynności pierwszego Posiedzenia Seymu do Artykułu 99 Statutu urządzaiącego Zgromadzenia Polityczne, odroczył Posiedzenie na dzień 5 Grudnia r. b. oznaymuiąc Izbie Prawodawczey, iż przystąpiono będzie na tem Posiedzeniu do wyboru Trzech Kommissyi Seymowych.

Leon Chwalibogowski,
Sekretarz Seymowy.

M O W A

Adama Siemońskiego, Marszałka Gminy V. Wolnego Miasta Krakowa, miana podczas Gminy V. M. Krakowa Zgromadzenia

Dnia 24 Października 1820 r.

Upoważnionym będąc od naszego Rządu do stwrowania w Zgromadzeniu Obiorowem tey Gminy, którey mam szczęście bydź Członkiem, zapewnić Was mogę szanowni Obywatele, że Senat Rządący niemógł trafić lepiey do serca mego, iak gdy mnie Wam do tey usługi przeznaczył, bo każde moie tylokrotne

poświęcenie się dla Was, tchnie duchem chluby, z którey wolno się szczycić prawemu Obywatelowi konstytucyinemu. Lecz czyli Senat przez ten wybór trafił do serc Waszych, o tem, iak mi nie iest wolno wątpić, tak równie sobie pochlebiać, nie mogę nie maiąc zasług takich, ani talentów, abym mógł przy dzisieyszych Obiorach wszystkich Was szanowni Koledzy i Elektorowie ziednać zadowolnienie; mówię wszystkich, bo kto się wszystkim podobać koniecznie usiłuie, ten, zawsze w swoim przedsięwzięciu upada, na drodze ustaie, waha się i niepewnym będąc swoiey drogi w którey zaczyną błądzić, nic dobrego ani użytecznego dla kraiu zrobić nie iest w stanie. — Nigdym ia tey powszechney podobania się żądzy nieuległ, niechciałem i niechcę się podobać iak tylko prawdziwie konstytucyinym i prawym Obywatelem, iakiemi tu Was zgromadzonemi bydź mniemam.

Szanowni Elektorowie!

W innych kraiach, może postępowanie Rządu, upoważniać Naród, do tey o nim opinii, że działa, lub wnosi Ustawy, przeciwne Dobru Narodu; lecz w kraiu gdzie Rząd iest konstytucyinym, taki Rząd, musi bydź wolnym od tych wyrzutów, bo Obiory osób Rządzących, równie iak i trybunałów, stanowienie Budżetu, oddawanie pod sąd Naywyższy Seymowy oskarżonych Urzędników, proiekta do Prawa idące przez Iniciative tylko od Rządzących, pod decyzyią Reprezentacyi, będąc Udziałem czyli Atrybucyią samego Narodu, nie iest winą Rządu, który tylko iest Wykonawcą i Administratorem, ieżeli naród z tych Atrybucyi, którey mu konstytucyia udziela, korzystać zaniedbuie, lub ie przywłaszczać Rządzącym pozwala, dobre odrzuca proiekta, lub niedogodne prawa stanowi. — Wszystkie więc nadużycia Rządców konstytucyinych, Ich uchybenie lub wady w Rządzie konstytucyinym, spadaią na Elektorów, czyli raczey na Naród, co iuż nie retorycznie, ale matematycznie dowiesc można.

Bo przypuściwszy, gdyby sobie Naród obrał takich Reprezentantów, którzyby w imieniu iego, albo pozwalali trwonić skarb, czyli grosz publiczny, z potem czoła przez kontrybuentów zebrany, lub go nie w swoim mieyscu oszczędzali, albo obierali Senatorów Rządzących, i Urzędników Administracyinych którzyby nieznali sztuki rządzenia, albo tworzyli Sędziów, którzyby nieumieiąc prawa szli za czułością serca, a zbaczali z drogi przepisaney prawem, a tak arbitralnie by sądzili, albo, ieżeliby cnotliwym i zdatnym Urzędnikom publicznego hołdu wdzięczności Narodowey lub nagrody zaprzeczali, a złych i przestępnych Urzędników cierpieli i pod sąd Seymowy wahali się oddawać; przypuściwszy daley, gdyby naprzykład tym Mandatariuszom czyli Reprezentantom Ludu, potrzeba i użytek Religii, uposażenie i wydoskonalenie iey Mistrzów, Swietność Akademii, honor i moralność iey Uczniów, poważanie Rządu, który w imieniu konstytucyi i Narodu, kray ten administruie, były oboiętnemi? Na ówczas wszystkie nieszczęścia nieswornośći, i uciemiężenia Ludu konstytucyinego, przez taki skład Sey-

mu (czego Boże zachoway gdyby się kiedy zdarzył) zdziałane; nie obwiniałyby Rządców iako sług Narodu i Wykonywaczów, ale spadałyby na Naród iako na Pana i Prawodawcę; spadałyby niewątpliwie na Elektorów iak na to źródło z którego Obiory Reprezentacyi kraiu pochodą.

Nadaremnie na ówczas narzekanoby na zły Rząd i na Trybunały; zły Rząd zawszeby się uniewinnić konstytucyinie potrafił, a dobrzy i cnotliwi Urzędnicy i Senatorowie, narzekaliby wraz z Ludem konstytucyinie ucisnionym na Reprezentacyią Narodu, a naybardziey na Elektorów, którzy to że tak powiem Ciało polityczne naylepszą maiące konstytucyą zarazili.

Szanowni Elektorowie!

Bogu dzięki, że się podobnego nieszczęścia zarodu przez wybory w tey Gminie spodziewać Rzeczpospolita Krak: nigdy niemoże; sądzę, że dalekiemi będąc od wszelkiego rodzaiu stronnictwa, które poniżaiąc Człowieka zabrania mu że nigdy, do swych praw trafić niemoże; starać się będziemy, żeby obiory nasze, od których los Narodu zawisł, zostały uwieńczone przez wybór Osób, którzy niebędąc w obowiązkach ulegania iak tylko prawu i sumnieniu, staną się wartemi zaufania naszego, ażeby nie było potrzeby powiedzieć o tuteyszych konstytucyinych Obieraczach tego, co ieden Dziennikarz w Hispanii dobrze powiedział " Malago! miey oko na swoich Obieraczów, aby nieobierali na Reprezentantów takich Mężów, którzyby w gnębeniu Ciebie swoie szczęście zakładali."

Z Warszawy d. 1 Grudnia.

Po rozmaitych od nieiakiego czasu rozchodzących się wieściach o wykroczeniu przeciw karności woyskowey pułku gwardyi Siemenoffskiey, odebrano przez listy prywatne istotną o tem wiadomość iak się rzecz miała, i tę udzielamy iak następuie:

— Z Peterzburga d. 19 Października. d. k. —

Dnia 17 Października d. k. w wieczor zdarzył się w drugim pułku gwardyi zwaney Siemenoffskiey mało znaczący nieporządek. Zdaie się iakoby postępowanie Pułkownika dowódcy było do tego powodem. Nadużycie władzy i zbytnia z strony tego dowódcy surowość wzbudziły niechęć w żołnierzach. Kompaniia iedna tegoż pułku zebrawszy się o godzinie zakazaney, dla zaniesienia skargi drogą nieprawną, i odmowiwszy dowódcom swoim winnego posłuszeństwa do porządku ią wzywaiącym, zaprowadzoną została do twierdzy — Poczem gdy z innych batalionów żołnierze gromadzić się zaczęli, władze woyskowe przymuszone były użyć przeciw nim tey samey surowości z naypomyślnieyszym skutkiem; winni bowiem bez naymnieyszego oporu udali się na mieysce oznaczonego aresztu. Nazaiutrz cały pułk wysłanym został z Peterzburga, przestępni oddani pod sąd woienny, a postępowanie Pułkownika iak nayściśley będzie roztrząsane. — Officerowie okazali iak naywiększą gorliwość i usiłowanie dla zwrócenia na drogę powinności umysłów bardziey obłąkanych aniżeli wykraczaiących. — Naymnieyszego porozumienia się nie odkryto z innemi pułkami garnizonu. Wreszcie pułk Siemenoffski okazał naywiększą uległość przy otrzymaniu rozkazu do mar-

szu i żaden czyn gwałtowny nie towarzyszył okazaney przezeń niesubordynacyi, w czasie którey żołnierze nawet broni nie wzięli, lubo nic im do tego nie było na przeszkodzie. Prawa nasze iednak w podobnych zdarzeniach są nieubłagane i stanowią naywiększe kary za przestępstwa tego rodzaiu. — Spokoyność publiczna ani na chwilę zmieszaną nie była.

Po przeszło dwóch miesięcznych deszczach i wietrzno-wilgotnym czasie, w dniu 29 z. m. poczęło marznąć, a we dwa dni późniey spadło w nocy tyle śniegu, iż teraz iest wyborna sanna droga przynaymniey w stolicy tuteyszey. Wczoray termometr Reaumura pokazywał 10 stopni mrozu. Mosty na Newie są wszystkie zdięte, związek atoli z Wasilewskim Ostrowem i innemi częściami miasta utrzymuie się przez przewóz na batach. Kanały wszystkie pokryte iuż są lodem.

Z Wiednia d. 1 Grudnia.

Z Opawy mamy wiadomość, iż J. Królewicowska Mość Następca tronu Pruskiego odiechał ztamtąd na powrot do Berlina z Jenerałem porucznikiem Natzmer i resztą orszaku. D. 25 z. m. przybył tam Gubernator Morawsko-Szląski Hr. Mitrowski.

Z Paryża d. 22 Listopada.

Kardynał Arcybiskup Paryzki założył węgielny kamień na nowe seminarium na placu niegdy Kościoła S. Sulpicyusza.

Mianowany domu Królewskiego Ministrem Jenerał Lauriston przybył do Paryża dla pełnienia obowiązków swoich. Był on dotąd dowodcą w Brest.

Hüet, znany z wierności swoiey kamerdiner Ludwika XVI. oświadcza w swoich pamiętnikach, iż podczas rzezi Wrześniowey był tylko winien swe życie Tallienowi. Pani Stael daie mu w pismach swoich co do siebie takież świadectwo. Dla uchronienia iey przed wściekłością morderców, wyprowadził ią Tallien za rogatki stolicy. Gdy konwencyia narodowa stała się niewolnikiem Robespierra rzucił się Tallien na mownicę, wymienił poległe ofiary, dobył sztyletu, obrocił się przeciw popiersinowi Brutusa i zaprzysiągł utopić go w piersiach tyrana, ieżeli iego kolledzy nie zechcą zrzucić z siebie kaydan. Nadaremnie usiłował Robespierre mowić, nie dopuszczono i uwięzienie i śmierć iego zawyrokowano.

Z Londynu d. 21 Listopada.

W sobotę udali się do Królowey PP. Brougham i Denman, dla ułożenia dalszych środków względem odmowionego iey pałacu Królewskiego. Ugodzono się, aby Królowa ponowiła ieszcze raz w mocnieyszych wyrazach żądanie swoie do Hr. Liwerpool. — Gazeta Times chce wiedzieć, iż Ministrowie wprowadzą ieszcze wniosek do parlamentu o poniżenie Królowey. Inne pisma dodaią, iż HHr. Liwerpool i Harrowby są przeciw temu środkowi.

Ławnik Wood odebrał od kilku osób składki na wystawienie dla Królowey pałacu. Gazeta Goniec dodaie z szyderstwem do tego doniesienia: że nim ten pałac wystawiony zostanie, wygotowany zapewne także będzie srebrny serwis, na który czciciele Królowey po 1 szylingu składaią.

Onegday udała się Królowa w dworskim swoim powozie, w towarzystwie Pani Hamilton i młodego Austin do Kościoła Hammersmith. U drzwi kościelnych przyiętą została przez urzędników tey para-

ski, którzy ią do Kościoła wprowadzili. Podłoga Kościoła była kobiercami wysłana. Królowa usiadła w Presbiterium na czerwonem aksamitem wybitem krześle. Otoczyli ią P. Wood, Austin, Pani Hamilton, Włoski Hr. Vassali i inne osoby iey Dworu. Wszystkie galeryie zapełnione były dobrze ubranemi osobami oboiey płci, a dzieci szkoły ubogich stały obok organ. Gdy Królowa weszła do Kościoła, wszyscy powstali; miała na sobie białą axamitną suknią, na głowie nad turbanem białą zasłonę. Pastor Legget odczytał ranną modlitwę i 59 rozdział Izaiasza. Znakomitsi mięszkańcy prosić go mieli, aby się modlił za Królową, lecz on odmówił tylko powszechną modlitwę: Boże pobłogosław i zachoway całą rodzinę Królewską. Poważny Pastor Atwood miał kazanie z textu Jeremiasza IX. i wiersza 24. Po skończonych modłach z prowadzoną została Królowa przed ołtarz i z wielką pobożnością przyięła S. Kommunią. Odczytane ie zcze zostały niektóre modły, po których Królowa udała się do swego powozu. Przy iey powrocie zebrało się wiele ludzi, którzy ią przy okrzykach: niech żyie Królowa! aż do iey mięszkania odprowadzili.]

Na dzisieyszem zgromadzeniu rady gminney uchwalono radcom Królowey za ich gorliwość w obronie Królowey, równie iak byłemu Lordowi Prezydentowi Bridges podziękowanie. Potem odczytane było doniesienie od Królowey, iż d. 29 znaydować się będzie na nabożeństwie w Kościele S. Pawła. Niektóre członki uznawały za rzecz nie przyzwoitą, aby Królowa zieżdżała do miasta i przerywała zatrudnienia i spokoyność. Inne twierdziły, iż słusznie, aby Królowa złożyła publiczne podziękowanie Bogu za odwrocenie grożącego iey niebezpieczeństwa. Uchwalono iednak doniesienie za przyięte. Lord Prezydent odczytał potem list od Ławnika Wood, w którym donosi, iż Królowa ofiaruie radzie gminney wizerunek zmarłey swey córki Xiężny Karoliny, co z wdzięcznością przyięto. Nakoniec P. Favell wniosł adres powinszowania Królowey ukończoney sprawy. Sprzeciwiał się temu adressowi Ławnik Smith, ponieważ Królowa przez większość Lordów za występną uznaną została. (Powszechne szemranie.) P. James dodał, iż sprawa Królowey iest tylko przez wyższą izbę iako nieprzystoyna odrzuconą; ale nie roztrzygniono pytania czyli iest winną lub nie? Lecz pomimo tych zaprzeczeń adres znaczną większością uchwalony został.]

Cztery protestacyie, które rożni panowie przeciw cofnieniu billu względem Królowey do wyższey izby zanieśli, podpisał razem Królewic Xże Klarencyi.

Z strony oppozycyi podawanych teraz iest do Króla wiele adressów o oddalenie dotychczasowych Ministrów.

Królowa daie teraz często u siebie kompanie i obiady. Wczoray obiadowali u niey między innemi: Lord Prezydent, PP. Brougham, Denman, Wood, Professor medycyny w Bononii Tomasini i Hr. Vassali.

W Angielsko - wschodniey prezydencyi Bengalskiey spaliło się w r. 1815 żywo 384 wdów z zwłokami swoich mężów, a w 1816 roku 444.

Austryiacki Poseł Xże Esterhazy miał długie u Króla posłuchanie.

Ostatnie doniesienia z wyspy S. He-

leny dochodzę do 20 Września. Osada tamteysza wyprawiła wyścigi, na których znaydowali się Gubernator, Admirał, officerowie, a z orszaku Bonapartego, wyiąwszy iego, Jenerał Hr. Montholon, Hrabina Bertraud, &c. Bonaparte przejeżdża się często konno; d. 18 ieździł o milę Angielską od swoiego mieszkania. D. 20 Września znaydowały się przed tą wyspą liniowy okręt Vigo o 74 działach pod Kontraadmirałem Lambert, fregata Brasen o 26 działach i 3 korwety.

Podług doniesień z Angostury w południowey Ameryce pod d. 5 Sierpnia, Prezes Bolivar zamienił klasztor zbiegłych Kapucynów w Santa Fe de Bogata na instytut edukacyyny, w którem pierwszeństwo wychowania kosztem rządu mieć będą dzieci poległych na placu boiu lub na rusztowaniu za oyczyznę mężów. Uczyć tam będą języków, religii, moralności, logiki, matematyki, praktyczney filozofii rysunków, historyi, jeografii i topografii Na dochody są tymczasowo przeznaczone dobra zbiegłych mnichów i 25,000 dolarów kapitału, które Doktór J. Gutterez na publiczną edukacyią odkazał. Reszta będzie z publicznego skarbu dodawana. Innym wyrokiem zniżył Bolivar wszystkich woyskowych urzędników płacę, którą z publicznego skarbu pobieraią, na połowę, ponieważ wycieńczone prowincyie nie są w stanie składać nadzwyczaynych podatków. Obecna siła woyskowa Rptey Kolumbiyskiey wynosić ma 15,000 ludzi Paeza korpus jazdy składa się z 4000 ćwiczonych jeźdców i 4000 odwodowych koni. — Naypoźniey d. 15 Sierpnia wypłynąć ma z Valparaiso wyprawa przeciw Peru złożona z 8 woiennych i 7 przewozowych okrętów pod Admirałem Cochrane i Jenerałem St. Martin, na których znayduie się 236 dział, 1568 okrętowego ludu, pomiędzy którem trzecia część Anglików, i 5600 ludzi lądowego woyska. Jeszcze nigdy tak wielkiey siły przeciw tey prowincyi patryioci nie wyprawili, i i spodziewać się należy, iż pomyślny odniesie skutek, który nie może iak tylko korzystnym bydź dla handlu Angielskiego.

Z Lizbony d. 7 Listopada.

(Wyciąg z prywatnego listu.)

Konstytucyyny Rząd tuteyszy iest liberalny i nader czynny. Wszędzie okazuie się porządek, znikaią dawne nadużycia i wszystkie rozporządzenia maią dobro publiczne na celu. Wszystko iednak zależy od Stanów. Około nowego roku mieć możemy z Rio-Janeiro wiadomość, którey niecierpliwie oczekuiemy. — D. 1 b. m. iako w rocznicę nieszczęsnego trzęsienia ziemi, odbyło się po tuteyszych Kościołach, a nawet w Ewangelickim uroczyste nabożeństwo. — Niedawno przypatrywałem się walce byków, okrutney zabawie, iednak nie tak krwawey iak w Hiszpanii. Rozdano 5 nagrod, ale nikt z ludzi nie popadł nieszczęściu. —— Naybardziey lubą tu opery Włoskie, osobliwie sztuki Rossiniego. Z kompozycyy Portugalskich naybardziey podobaią się Ant. Leal Moreira, Joz de Spirito Santo i Marka Portugal, który napisał także hymn patryiotyczny, który iest wszędzie śpiewany. Scena Portugalska nie wiele znaczy; nie znam ani iedney originalney sztuki, którąby wartała przełożenia. —— Mamy tu na przemiany pogodę, deszcz i ciepło. Pola znowu się zielenią, a pomarańcze zaczynaią żołknąć.

DODATEK DO № 99. GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 10 GRUDNIA 1820 ROKU W NIEDZIELĘ

— *Z Krakowa.* —

Udzielać Swietney Publiczności wiadomość o zdarzeniach osuszaiących gorzkie łzy cierpiącey Ludzkości, iest to mnożyć słodkie iey rozkoszy: *Ut ridentibus arrident, ita flentibus adflent Humani vultus. Hor.* Jest to wlewać zbawienny balsam pociechy w serca rzeczywistem strapionych cierpieniem, a w błędnem zostaiących uprzedzeniu, iakoby na ich niemoce wcale niebyło już rady, lub że po ratunek z wielkiemi nakładami do zagranicznych, wydoskonaleniem sztuk, nauk i pożytecznych umieiętności wsławionych Stolic podrożowaćby wypadło, dla uwolnienia się od zasmucaiącego kalectwa.

Szkoła praktyczna Chirurgii w Uniwersytecie Jagiellońskim w ciągu roku bieżącego dała iuż tuteyszey Publiczności naypomyślnieysze probki owych ważnych i delikatnych Operacyy Chirurgicznych, iakie wśród Paryża zasługuia na oklaski. Z tego rzędu są: Operacyia kamienia, zdięcie katarakty, i t. d.

Stanisław Ięglowski dawniey operowany na kamień, dziś zdrów zupełnie iest fortyarem u Sgo Łazarza na Wesoły.

Tomasz Komenda 58 lat maiący, od roku ciemny zupełnie, w dniu 27 Paźdz: r. b. w przytomności Uczniów wydziału Lekarskiego zdiętą maiąc kataraktę, cieszy się dziś przywróconym sobie wzrokiem.

To uwiadomienie czyni się w celu ożywienia słodkiey nadziei w osobach dotkniętych lub zagrożonych kataraktą; ieżeli bowiem operacyie przedsięwzięte w opoźnioney porze roku, przy staranem chodzeniu około operowanych, pomyślny odniosą skutek, czegoż nie mogą ci spodziewać się, co w przyiemney porze wiosny powierzaią się kuracyi?

Z Madrytu d. 10 Listopada.

Od wyiazdu Króla do Eskurial donosił Minister spraw wewnętrznych na każdem posiedzeniu Stanom, że Król i cała iego rodzina znayduią się w dobrem zdrowiu, które doniesienie zaciągano zawsze do protokułu z dodatkiem: iż ta wiadomość nadzwyczay cieszy Stany. — W czwartek zakończyły się posiedzenia Stanów. Król nie ziechał na ich zakończenie, ale przysłał swoie oświadczenie, które Prezes

odczytał. Oddaie w niem sprawiedliwość gorliwości Stanów; chwali hoyność, z iaką uposażyły Dom Królewski, przedsięwzięte środki do zagoienia blizn kraiu, poiednanie umysłów, zapewnienie szczęścia kraiu, urządzenie siły zbroyney, i t. d. Przed zakończeniem posiedzeń uchwaliły ieszcze Stany, iż 3 części deputowanych pozostać maią czas iakiw Madrycie, i że nieustaiąca kommissyia ma moc w nadzwyczayney potrzebie zwołać Stany. (Podług konstytucyi nie potrzeba iak dwie trzecie części obecnych członków do składania zgromadzenia.)— W sali posiedzeń Stanów umieszczony iest napis złotemi literami: "Niech żyie Ferdynand VII oyciec oyczyzny!,, — W dniu zakończenia posiedzeń zebrało się przed pałacem Stanów przeszło 50,000 ludzi, oczekuiących na ich rozeyście się, i członki, które naywięcey obstawały za wolnością ludu, witali z zapałem: niech żyią nasi oswobodziciele! Prezes Stanów Calatrava proszony był, aby nie wsiadał do powozu, iżby go lud mógł do iego mięszkania odprowadzić, co też przy okrzykach: niech żyie wolność! nastąpiło. Za przybyciem do swoiego mięszkania dziękował Prezes ludowi za tę przychylność i prosił go, aby zawsze dawał Europie przykład umiarkowanego narodu, który zapał swoy potrafi w przyzwoitych utrzymać granicach. —— Całe miasto było tego wieczora dobrowolnie oświecone, i lud dawał przy radosnych okrzykach serenady patryiotycznym deputowanym.

Z Włoch d. 15 Listopada.

Medyiolańska gazeta chwali gościnność z iaką przybyłe z Austryi woyska w każdey gminie Królestwa Lombardzko-Weneckiego są przyymowane. Taż gazeta zawiera przebaczenie dla wszystkich zbiegów tego Królestwa, którzy od r. 1799 do 1809 opuścili chorągwie Austryiackie.

Słychać, iż woysko Austryiackie trzema korpusami przez Toskanią, kray Rzymski i po nad Adryiatyckim brzegiem wkroczy do kraiu Neapolitańskiego. — Z Rzymu piszą: iż na wszystkich drogach poczynione są przygotowania do dobrego przyięcia woysk Austryiackich.

Neapolitańskie pisma twierdzą, iż Rząd oświadczyć kazał Rzymskiemu, że dozwolenie przechodu woyskom obcem przez kraie kościelne poczyta za złamanie traktatów i neutralności, i że w takowym razie każe także woyskom swoim wkroczyć w granice Rzymskie.

Przybyły do Rzymu Królewic Następca tronu Bawarskiego, odwiedził d. 5 b. m. w towarzystwie Kardynała Hafieln, posła Bawarskiego przy Stolicy Rzymskiey, Oyca S.

W parlamencie Neapolitańskim d. 30 Paźdz. odczytanych zostało kilka adressów od Basilicatą, Abruzzo i Kalabryi, ofiaruiących pieniądze i ludzi do woyny.— P. Cassini odczytał rapport kommissyi względem wieku i płacy radców stanu; kommissyia była przeciw oznaczeniu 50 lat wieku. — Pułkownik Pepe oświadczył się przeciw temuż wiekowi radców stanu przywodząc: że Tasso nie miał iak 20 lat, kiedy nieśmiertelne poema swoie napisał, a Napoleon iak 27 kiedy świat zadziwił, i proponował aby oznaczyć im roczną płacę 3000 dukatów, ponieważ innego urzędu posiadać nie mogą, co się utrzymało. — Parlament wydał odezwę do narodu, który cieszy lepszą przyszłością, a teraz zachęca do cierpliwego znoszenia ciężarów obecney chwili, a

mianowicie do regularnego opłacania podatków, które są nieodzownie potrzebne do utrzymania wolności i zabezpieczenia państwa. Deputowani parlamentu wszystko uczynią, czego tylko dobro narodu wymaga; ale narod nie powinien chwilowey korzyści poświęcać przyszłego swoiego szczęścia, wolności i bezpieczeństwa. — Dnia 4 b. m. P. Bausan doniosł parlamentowi, iż eskadra w krotce powróci z Palermo, ponieważ tam zupełna spokoyność panuie, i odrzucenie kapitulacyi małey tylko części Palermianów nie podobało się, ale reszta wyspy zupełnie iest z tego kontenta. — Dnia 5 cofnął parlament postanowione dochodzenie postępowania Jenerała Florestan Pepe, i oddał naywiększe pochwały iego sprawieniu się i sposobowi myślenia.

Urządzenie i ubranie woyska Neapolitańskiego zostanie za kilka dni ukończone i w liczbie 50,000 ludzi będzie mogło na granice wystąpić. Przez gorliwość tylko narodu, dodaią pisma Neapolitańskie, można było w 3 miesiącach zupełnie zaniedbane woysko na nowo urządzić.

Dnia 6 nadeszło do Neapolu z oczekiwanych z Palermo okrętów 5 a reszta 7 została przez burzą rozrzucona. — Xże di Gallo Wielkorządca Sycylii mięszkać będzie w Messynie, nie w Palermo. — Poymany w Palermo herszt powstania Mnich Vaglica osadzony został w twierdzy Gaecie.

Król Szwedzki odpowiedział Neapolitańskiemu na doniesienie o zmianie konstytucyi, w łacińskim ięzyku.

Od granic Austryi d. 25 Listopada.

(Z Gazety Berlińskiey.)

Na początku Grudnia wszyscy obecni w Opawie Ministrowie przeniosą się z swoiemi kancellaryiami do Wiednia, i tam ciągnąć daley będą swoie narady, które, iak sądzą, ukończą, się z tym rokiem. N. Cesarz Rossyyski oczekuie zimowych swoich ekwipażów, i sądzą, iż gdy Ministrowie odiadą do Wiednia, Monarcha ten uda się prosto do Petersburga.

Z Baiony d. 16 Listopada.

Uchwała Stanów Hiszpańskich zabraniaiąca wprowadzania do Hiszpanii wielu fabrykatów Francuzkich, zatrwożyła bardzo kupców Francuzkich. Hiszpanie zakładać chcą własne fabryki i obeyść się bez zagranicznych fabrykatów, które mogą bydź w kraiu wyrobione.

Postylion Madrycki, który onegday do Baiony miał przybydź, zatrzymany został niedaleko Vittoria od 12 dobrze ubranych ludzi, którzy nic więcey od niego nie żądali iak tylko paki listów z Madrytu, którą im oddać musiał. Zdarzenie to daie powód do wielu domysłów. Listy iednak kupieckie z Madrytu zostały tu potem z Vittoria odesłane, i dziesięciu z 12 ludzi, którzy postyliona zatrzymali zostało uwięzionych.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę to iest: dnia 10 Grudnia r. b. dane będzie Drama w 2 aktach z niemieckiego przez Panią Waysenthur pod nazwiskiem: *Dom Sierot.* — Po którym nastąpi Opera w 1 akcie z francuzkiego, z muzyką Pana Dalayrac, pod nazwiskiem: *Dwa Słowa*, czyli: *Noc okropna w lesie.*

DONIESIENIA.

Pisarz Trybunału I. Inst: W. M. Krakowa i iego Okręgu podaie w myśl Art: 682 K. P. S. do publiczney wiadomości, iż Domy tu w Krakowie na Przedmieściu

...rzecie pod L. 165 i 166 w Gminie VIltey Miasta Krakowa stoiące z Gruntem do nich należącym, których po nastąpionem odstąpieniu przez ostatnich właścicieli na rzecz Wierzycieli hipotecznych, Kuratorem sądownie ustanowionym iest P. Jan Lassota O. M. K. w Krakowie pod L. 202 przy ulicy Grodzkiey zamieszkały, na żądanie P. Tomasza Żukowskiego O. M. K. w Krakowie na Kleparzu pod L. 48 zamięszkałego od którego P. Wincenty Szpor Adwokat w Krakowie pod L. 513 w Trzecznicy S. Anny zamięszkały, w Sądach stawać będzie, przez publiczną Licytacyią sprzedanemi zostaną, a to:

Z mocy 2ch Wyroków Tryb: Cyw: I. Inst: Departamentu Krakowskiego:

1) Między P. Franciszkiem Pawłowskim Kuratorem Sądowym massy Predalney Jana Śląskiego, tudzi z P. Tomaszem Żukowskim Wierzycielem massy teyże z iedney, a Wiktoryią z Golańskich 1. voto Szumską 2. Ekielhartowa, z drugiey nakoniec Star: Herszlem Dawidem Lewi, i Star: Markusem Pinkus z trzeciey strony w dniu 5 Kwietnia 1815 roku w Sprawie o zabezpieczenie pod rygorem zapłacenia Summy Bankocetlowey 5,500 Złp.

2) Między Star: Herszlem Dawidem Lewi, i Star: Markusem Pinkus z iedney, a P. Tomaszem Żukowskim z drugiey strony w Sprawie o ustanowienie Kuratora opuszczonych Domów tychże w dniu 27 Stycznia 1816 roku zapadłych. Na zaspokoienie Summy oryginalnie Bankocettlowey 5.500 Złp. z Summy większey 7,000 Złp. pochodzącey, a na dobrą monetę według Ewaluacyi stosownie do kursu Bankocettli w dniu 26 Października 1802 roku 4.545 Złp. 14 gr. wynoszącey, z procentem po 5 od 100 od dnia 18 Listopada 1808 roku i wszelkiemi kosztami prawnemi.

Zaięcie Domów tych uskutecznionem zostało przez P. Henryka Salamońskiego Komornika w dniu 17 Lipca 1820 roku. Kopiie Protokółu tego zaięcia stósownie do przepisu Prawa Kuratorowi oraz Dozorcy P. Janowi Lassocie, P. Janowi Mięłuszewskiemu pisarzowi Sądu Pokoiu W. M. Krakowa Okręgu II. P. Maciejowi Mydlarskiemu Wóytowi Gminy VItey. P. Szymonowi Adamkowi Kassyerowi przy Kassie Główney M. Krakowa. — Wszystkim w Krakowie mięszkaiącym przez Woźnego Jakóba Biedrońskiego przed Zaregiestrowaniem wręczonemi zostały.

Tenże Protokuł zaięcia w Księgi hipoteczne W. M. Krakowa i iego Okręgu na karcie 170 pod L. 53 dnia 24. Lipca 1820 roku; zaś w Kancellaryi naszey Pisarza Tryb: w Księgę II. Zaięciów Nieruchomości od stronnicy 526 do 537 dnia 7 Sierpnia 1820 roku pod L. 59. wpisanym został.

W Domu pod L. 165. iest umieszczonym Szpital chorych Starozakonnych pod Opieką Komitetu Starozakonnych Okręgu Kazimierskiego, z którego Czynsz roczny 300 Złp. przynosi, zaś Dom pod L. 166. nie iest teraz zamięszkałym.

Pierwsza publikacyia warunków Przedarzy Domów tych w dniu 9 Września 1820 roku na Audyencyi Wys: Trybunału I. Jnstancyi Wolnego Miasta Krakowa, nastąpiła, w dniu zaś 25 Listopada r. b. odbyła się Licytacyia przedstanowcza, na którey Realności powyższe Wierzycielowi popieraiącemu Licytacyią Panu Tomaszowi Żukowskiemu za summę 6000 Złp. przedstanowczo przysądzone zostały. Licytacyia stanowcza w dniu 9 Stycznia 1821 roku iako terminie oznaczonym na Audyencyi Tryb: I. Jnst. W. M. Krakowa odbędzie się, na którą chęć licytowania maiący wzywanemi zostaią. — W Krakowie dnia 7 Grudnia 1820 roku.

Kulczkowski, Pisarz.

W dniu 11tym Grudnia r. b. o godzinie 3 po południu w biorze podpisanego Komornika, to iest w Krakowie przy ulicy Floryańskiey pod L. 520 odbędzie się przedarz Poiazdu (kocza) Warszawskiey fabryki lekkiego na parę koni w dobrym stanie będącego, nie mniey Instrumentów muzycznych, książek &c. za gotowe pieniądze. — W Krakowie dnia 4 Grudnia 1820 roku.

Hen: Salamoński, Kom: Sąd: